

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v mevrouw A.G van Dijk
Postbus 20301
2500EA Den Haag

cc. per email aan

Betreft: Tussenstand Wet auteurscontractenrecht

Amsterdam, 30 november 2017

Geachte mevrouw

In aansluiting op uw brief van 9 oktober jl maakt RODAP graag gebruik van de mogelijkheid om u te informeren over de ontwikkelingen in de sector na de implementatie van de wet ACR.

RODAP is een vereniging van producenten, omroepen en distributeurs die specifiek gericht zijn op het Nederlandse publiek. Binnen RODAP zijn vrijwel alle Nederlandse film- en televisieproducenten (via StOPnl) vertegenwoordigd, alsmede Nederlandse omroepen en distributeurs. In een steeds complexere juridische omgeving, stelt RODAP zich ten doel te verzekeren dat haar leden hun functie kunnen blijven vervullen bij het creëren en toegankelijk maken van (audio)visuele werken voor de consument. RODAP voorziet daartoe in het onderhandelen van collectieve regelingen met de betreffende collectieve beheersorganisaties (van makers) voor betaling van op auteurs- en/of naburige rechten van derden gebaseerde vergoedingen. Voorbeelden hiervan zijn de regelingen met Pictoright, met het zogenaamde Muziekloket (zie <https://www.stichtingnorma.nl/nieuws/rechthebbenden-maken-rodap-afspraken-vergoeding-on-demand-diensten/>) en de onderhandelingen met PAM.

Gezien het voorgaande is RODAP op generlei wijze betrokken bij individuele onderhandelingen over de verlening of overdracht van exploitatiebevoegdheden door makers aan producenten of aan omroepen en de billijke vergoeding daarvoor. Aldus heeft RODAP geen zicht op de aspecten van de wet ACR die betrekking hebben op die onderhandelingen. RODAP beperkt zich daarom tot de haar aangaande ontwikkelingen en dan in het bijzonder op de wettelijk verplichte collectieve vergoeding van artikel 45d lid 2 voor lineaire tv-uitzending en de vrijwillige collectieve vergoeding voor video-on-demand-exploitatie in Nederland.

Zoals hiervoor genoemd, heeft RODAP regelingen getroffen met organisaties als Pictoright en het Muziekloket. Daarnaast heeft RODAP recentelijk haar onderhandelingen afgerond met PAM. Die onderhandelingen betroffen de collectieve vergoeding voor de verspreiding

in Nederland van film- en televisiewerken via zogenaamde Basic Media Services ('BMS': lineaire televisie-uitzending en catch-up) en Extra Media Services ('EMS': betaalde VOD). RODAP zal die onderhandelingen hieronder nader toelichten. Met de afronding van deze langdurige en complexe onderhandelingen is de (audio)visuele sector nu vooral gebaat bij een periode van duidelijkheid en rust.

Vooruitlopend op de implementatie van de Wet ACR zijn RODAP en PAM begin 2015 een convenant overeengekomen met daarin een vergoeding voor de hiervoor genoemde BMS van in het totaal zo'n €15 miljoen per jaar tot en met 2019. Deze vergoeding is aanzienlijk hoger dan die in het verleden werd betaald onder de toenmalige collectieve regelingen. De bepaling van een vergoeding voor de EMS bleek ingewikkelder. Het betrof immers nieuwe diensten met een nieuw te ontwikkelen model voor Vrijwillig Collectief Beheer ('VCB-model') en een nieuw overeen te komen vergoeding. Partijen kwamen daarom een tijdspad overeen om dat model en de bijbehorende vergoeding in overleg verder uit te werken. (Zie ook: <http://rodap.nl/nieuws/age-inquiet-ista-parva-synt>).

RODAP en PAM hebben sinds 2015 over dit VCB-model en de bijbehorende EMS-vergoeding onderhandeld. Nadat de benodigde mededingingsrechtelijke zekerheid voor het model was verkregen, bleek overeenstemming over de hoogte van een proportionele vergoeding in onderling overleg niet mogelijk. Er waren onvoldoende aanknopingspunten bij bestaande vergoedingsmodellen. Daarnaast speelde een rol dat EMS tot op heden nauwelijks winstgevend en soms zelfs verlieslatend zijn. Partijen hebben de kwestie daarom voorgelegd aan een onafhankelijk scheidsrecht. De kwestie bleek ook voor hen niet oorspronkelijk. Uiteindelijk hebben de arbiters in een - bijna anderhalf jaar durende - procedure in juli 2017 de EMS vergoeding bepaald. PAM en RODAP hebben vervolgens in intensief en constructief overleg de implementatie van het VCB-model per 1-1 oktober jongstleden afgerond. Zie: <http://rodap.nl/page/collectieve-vergoeding-hoofdmakers-voor-video-on-demand-afgerond>.

De lange aanloop naar de recente implementatie van het VCB-model is voor de Nederlandse audiovisuele keten een periode van onzekerheid, onduidelijkheid en onrust geweest. Die onrust werd versterkt doordat de in PAM verenigde CBO's ervan uitgingen dat de rechten van makers voor BMS en EMS bij voorbaat aan henzelf waren overgedragen. Rechten die volgens RODAP op basis van de Berner Conventie zijn overgedragen aan producenten (tenzij er een afwijkend beding is overeengekomen). Een schadelijke discussie voor bijvoorbeeld de financiering van de Nederlandse film. De zekerheid van de daarvoor benodigde exploitatierechten leek te ontbreken. Aan deze onzekerheid kwam een einde door het (tussen)arrest van het Hof Amsterdam van oktober 2016. Daarin is het standpunt van RODAP als volgt bevestigd:

"uitsluitend een schriftelijk overeengekomen, afwijkend beding tussen auteur en producent kan ertoe leiden dat de auteursrechten niet van moet af aan de producent zijn overgedragen, maar bij de auteur zijn gebleven".

20171207.008 66:45 0605

RODAP

RODAP verwacht dat met genoemd arrest en de implementatie van het VCB-model voor de Nederlandse audiovisuele keten nu een periode van zekerheid, duidelijkheid en rust aanbreekt. Dat is ook hard nodig. Partijen moeten zich kunnen richten op de toekomst; de praktische uitvoering van het VCB-model (o.m. met aanzienlijke rapportageverplichtingen) en de aansluiting van niet-RODAP partijen bij het model. Die zekerheid, duidelijkheid en rust is in het belang van een gezonde Nederlandse audiovisuele sector die voor grote uitdagingen staat in de huidige snel veranderende en internationaliserende sector. Een belang dat makers en exploitanten delen.

De eerste contracten onder het VCB-model worden sinds dit jaar met de makers gesloten. Na het sluiten van die eerste contracten duurt het langeré tijd voordat het betreffende filmwerk gereed is en de EMS-exploitatie kan starten. Bij speelfilms wel drie tot vijf jaar na het afsluiten van een scenario-contract. De concrete effecten van het VCB-model zullen dus nog enige tijd op zich laten wachten. De evaluatie van de ACR in 2020 lijkt daarom een goed moment voor een eerste evaluatie.

Met het voorgaande vertrouwen ik erop u voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding hiervan nog vragen hebben, dan hoor ik dat graag.

Hoogachtend,

Voorzitter Rodap